

pm

Järvalärling – dnr 6.0-0144/2011

Bilaga till ärende till arbetsmarknadsnämnden den 20 september 2011.

Charlotte Svensson
Förvaltningschef

Lars Brandt
Chef Vuxenutbildning

Karin Eriksson Bech
Chef Utveckling/Utredning

Resultat och erfarenheter från det första verksamhetsåret

Hösten 2010 startade Hantverksakademin verksamheten ”Järvalärling” i nya lokaler i Husby.

I enlighet med de beslut som fattats var målgruppen ungdomar med svag förankring på arbetsmarknaden och otillräcklig skolbakgrund för att kunna gå vidare i ordinarie utbildningssystem. Rekryteringen av unga skedde i huvudsak genom att intresserade ungdomar själva sökte sig till verksamheten i Husby. Därutöver skedde också viss rekrytering genom att information om verksamheten spreds via stadsdelsförvaltningar och jobbtorg. Under det första verksamhetsåret är det ca 120 ungdomar som besökt verksamheten. Många av ungdomarna har på olika sätt haft en trasslig bakgrund såväl skolmässigt som socialt.

65 av dessa ungdomar har valt att påbörja det första steget inom Järva Lärning - introduktion till lärlingsutbildning. Av dessa 65 är det 10 (15%) ungdomar som fullföljer en lärlingsutbildning, 15 (23%) har gått vidare till arbete och övriga har lämnat verksamheten utan att hantverksakademin eller förvaltningen har någon kunskap om deras nuvarande sysselsättning.

De kvantitativa resultaten under det första verksamhetsåret är därmed blygsamma – men ska samtidigt bedömas utifrån att verksamheten riktar sig till unga utanför både skola och arbetsliv varav många med en trasslig social bakgrund.

Ungdomsstyrelsen har följt 28 ESF-finansierade projekt riktade till gruppen ”unga utanför” och bedömer den genomsnittliga verkningsgraden av dessa till ca 18%. Verksamheter för denna målgrupp tenderar således att bli kostsamma utifrån den ”låga” verkningsgraden, men enligt de beräkningar som ungdomsstyrelsen gjort är detta trots allt lönsamma projekt i förhållande till alternativkostnaden för samhället för unga som stannar i utanförskap.

Erfarenheter från andra projekt riktade till samma målgrupp visar att det tar tid både att bygga upp arbetsformer passande för målgruppen och att nå ut till målgruppen. Då de flesta står utanför alla system finns inga påtryckningsmedel för att förmå dem att ge verksamheten en chans. Verksamheten måste alltså helt förlita sig på att aktiviteten uppfattas som tillräckligt lockande. Ett år är i sammanhanget en kort tid. Att 120 ungdomar besökt Järvalärling under det första verksamhetsåret är således i sig en framgång. Inför det fortsatta arbetet är det av stor vikt att detta första möte med ungdomar kan användas på ett sådant sätt att så många som möjligt väljer att återvända både en och flera gånger.

Utöver de kvantitativa resultaten av det första verksamhetsåret finns resultat av annan art. Erfarenheter och lärdomar från det första året har använts för att omstrukturera verksamheten i dess olika delar. För såväl den förberedande fasen som själva utbildningen har hantverksakademin omstrukturerat verksamheten i samverkan med olika parter inom staden.

Stadsdelarna på Järvafältet har tydligt uttryckt önskemål om att verksamheten ska ges en förnyad möjlighet utifrån de lärdomar som hittills dragits. Detta utifrån bedömningen att det finns ett stort behov av verksamheter som kan locka och fånga upp en grupp ungdomar som inte deltar i andra aktiviteter och oftast inte heller är aktuella inom Jobbtorg. Utifrån målen i Järvalyftet ses det som angeläget att en verksamhet med denna inriktning kompletterar andra satsningar i området.

Inför en eventuell omstart av verksamheten har stadsdelarna på Järva påtagit sig ett ansvar att i högre utsträckning stödja verksamheten i den uppsökande delen.

Projektledare från arbetsmarknadsavdelningen med erfarenhet av att arbeta med ungdomar utanför skola och arbetsliv stödjer uppbyggnad av den förberedande fasen. Viktiga mål för denna fas måste vara att få så många ungdomar som möjligt av dem som kommer att vilja återkomma, att de får delta i aktiviteter som stärker deras motivation och förmåga att fatta beslut om nästa steg, att de får stöd att fatta ett rimligt beslut utifrån intresse och förutsättningar om de ska gå in i utbildningsdelen i Järva Lärling. De som väljer att inte gå in i utbildningsdelen ska ges stöd att välja andra alternativ.

När det gäller själva lärlingsutbildningen har Hantverksakademien utvecklat sitt koncept och detta ska kontinuerligt följas upp av förvaltningen.

Förvaltningen gör bedömningen att projektet efter det första årets lärdomar och den rekonstruktion av olika moment som nu sker, har betydligt bättre förutsättningar att ta sig an uppdraget än vad som fanns vid starten av projektet. Det är dock även fortsättningsvis förenat med utmaningar att nå den föreskrivna målgruppen med en längre utbildningsinsats. För många av ungdomarna är det ett stort steg att gå in i den utbildande delen i projektet med de krav det ställer på närvaro, uthållighet mm över en längre tid.

En utmaning är också ungdomarnas försörjning under den första förberedande fasen. En del av ungdomarna är sannolikt berättigade till försörjningsstöd. Detta kan prövas av stadsdelarna och stadsdelarna har sagt sig se positivt på att ungdomarna deltar i projektets förberedande del som en aktivitet som motiverar försörjningsstöd. (Den unge måste naturligtvis som vanligt uppfylla övriga kriterier för rätten till socialbidrag). En komplikation kan vara att en del ungdomar inte vill söka socialbidrag för att slippa ha kontakt med ”soc”. För denna grupp finns ingen möjlighet till ekonomiskt stöd i någon form under den förberedande fasen. Alla samverkansparter är trots detta ense om att den förberedande delen inte ska ses som en del av själva utbildningen, och därmed inte heller berättiga till studiemedel. Detta för att unga inte ska ta studiemedel innan de kunnat fatta ett väl grundat beslut att gå in i den utbildande delen av projektet.

Samtliga parter som deltar i samverkan omkring Järva Lärling ser en stor vinst i att det finns verksamheter på Järva som kan nå ut till en målgrupp som riskerar ett långt utanförskap. Mål och förväntningar måste samtidigt sättas på en realistisk nivå utifrån de svårigheter som finns i uppdraget. Förvaltningen gör bedömningen att ett rimligt mål är att 100 ungdomar kan nås av verksamheten inom Järva Lärling under den förlängningsperiod som föreslås, att 30 av dessa påbörjar den utbildande delen i projektet och att ytterligare 30 väljer att gå vidare till annan aktivitet eller söker arbete via Jobbtorg eller arbetsförmedlingen.